

Nr 289

Av herr **Mattsson**, *angående en progressiv företagsbeskattning i syfte att underlätta de mindre företagens konsolidering.*

Möjligheterna att upprätthålla en god och jämn sysselsättning och att höja levnadsstandarden i vårt land är till huvudsaklig del beroende på de förutsättningar som erbjudes den enskilda företagsamheten. Det kan härvid icke bestridas, att de mindre företagen är av stor betydelse för vårt näringsliv. Av största vikt är det därför, att olika grupper av småföretagare får så goda arbetsbetingelser som möjligt. De stora svårigheter, som småföretagarna haft med finansieringen av sina rörelser under senare år, synes mig motivera, att särskild uppmärksamhet ägnas åt deras problem.

Ett livskraftigt näringsliv måste som första förutsättning ha goda möjligheter till konsolidering. Det står klart, att småföretagens ofta mindre väl konsoliderade ställning är en följd av bristande eget kapital. Detta torde i första hand böra motverkas genom en reform av företagsbeskattningen. Den nuvarande beskattningen är för många små och medelstora företag en alltför hård belastning. Oftast startas ett mindre företag med begränsat eget kapital. Det är då angeläget, att beskattningssystemet är sådant, att det inte lägger hinder i vägen för företagets konsolidering och möjligheter till självfinansiering.

Den vanligaste företagsformen är att rörelsen inregistreras som vanlig firma i handelsregistret. Skattetekniskt innebär detta, att den vinst som redovisas påföres innehavarens privata självdeklaration som inkomst. Aktiebolag, bildade enligt aktiebolagslagen, och ekonomiska föreningar är mindre använda företagsformer, främst av den anledningen, att de är synnerligen omständliga att åstadkomma. Enligt min mening är den i handelsregister registrerade firman både den enklaste och ur olika synpunkter fördelaktigaste. Men skattetekniskt borde möjligheter kunna skapas, som medger öppet redovisande av vinsten för denna rörelseform, utan att densamma drabbas av hög beskattning utan hänsynstagande till företagets bärighet. Härigenom skulle företagets självfinansiering och konsolidering underlättas.

När rörelsen bedrivs i form av s.k. familjebolag, uttages viss del av vinsten i regel i form av ersättning för utförda tjänster eller utfört arbete. Om det egna kapitalet i företaget måste ökas, beskattas detsamma med för aktiebolag gällande höga uttagsprocent.

Skattesystemet bör bygga på principen, att skatt skall uttagas efter bärkraft. Denna princip synes icke vara tillgodosedd på tillfredsställande sätt inom vår företagsbeskattning. Små företag har oftast en väsentligt lägre skattekraft än stora företag. Det synes därför önskvärt, att man prövar

möjligheterna att i vårt beskattningssystem införa en progressiv företagsbeskattning. En sådan skatteprogression bör kunna utformas på olika sätt med hänsyn till de mindre företagens intressen. En lämplig skatteskala kan synas vara, att uttagsprocenten sättes till lägst 10 och högst 40 procent av den beskattningsbara inkomsten. En sådan progressiv beskattning bör kunna omfatta alla former av förvärvskällan rörelse. Angeläget är att man vid utformning av en progressiv företagsbeskattning söker ta hänsyn till önskemålet att skatteuttaget bör avpassas efter såväl företagets omslutning och antalet anställda som vinstens förhållande till omslutningen.

En progressiv företagsbeskattning skulle ge möjligheter till större skatterättvisa för såväl mindre aktiebolag som vanliga i handelsregistret registrerade firmor. Härigenom skulle de mindre företagen få ökade möjligheter till konsolidering och självfinansiering, till förmån för hela vårt näringsliv. Det synes därför angeläget, att frågan om införande av en progressiv företagsbeskattning upptages till prövning.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av möjligheterna att införa en progressiv företagsbeskattning i syfte att underlätta de mindre företagens konsolidering och självfinansiering.

Stockholm den 27 januari 1959

T. V. Mattsson